

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigeſimo-tertio menſis Februarii, anno Domini M. DCC. LI.

M. BERNARDO DE JUSSIEU, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinenſis Socio, & in Horto Regio Botanices Prodemonſtratore, Doctore Medico, Præſide.

An minor, in fœtu quàm in adulto, partium ſolidarum abraſio?

I.

HUMANUM corpus indefeſſo labore rimanti, præter fluida & ſolida, nihil fit obvium: ſolidorum, quotquot hanc noſtram arte adeò ſtupendâ machinam exſtruunt, vaſa nempè, viſcera, muſculi, tendines, cartilagines, oſſa, &c. à liquidis haud ineptè genuinam deduxeris originem; *ſolida enim in primo ſuo ortu, à liquidis undè orta ſunt, quiete, cohæſione, figurâ tantùm diſcrepant;* necdum (Inſt.Med. Boerh.) ſi tanta te movet authoritas; attentis oculis ovulum intuere: quid præ ſe fert aliud,

A

niſi viſcoſum colliquamentum? Totius tamen eſt hominis indè naſcendi aggregatum; iiſdem igitur conſtant elementis in fœtu ſolidæ partes ac in adulto; eadem in utroque ſe prodit fibrarum ſeries, & idem præſtant munus; quibus tandem in hoc coagmentantur & creſcunt, iiſdem in illo reparantur legibus; porrò, ſi quid inter ſe diſcriminis habent, illud ſanè à vario cohæſionis elementorum gradu ſolummodò repetendum. Reverà quidem fibræ in embryone pulpoſam & à fluxilitate vix abludentem affectant mollitiem; dum in pueris plures jam annos natis quandam ſoliditatis induunt ſpeciem: at verò fluida ſolidos intrà tubos coercentur, moventur, & viciſſim *vaſa cum nexis inſtrumentis movent*, *eorum parietes atterunt*, *abradunt*, *mutant*; hinc alimenti in noſtram naturam vitæ viribus convertendi neceſſitas ineluctabilis: verùm quo citatiori motu feruntur fluida, eò mãjor indè partium ſolidarum abraſio.

Inſt. Med. Boerh.

I I.

QUO motu ſanguis ſolidis partibus nutriendis appellit, eo ipſo labem ipſis inurit, nec ſibi magis indulget; quandiù enim ſtat vita, ſanguis ad minima quæque corporis puncta per arterias propellitur; cùm autem variis & propemodùm infinitis, quas patitur, colliſionibus, hinc & indè diſſeminatos obices illibatus ſuperare non valeat; ſui ipſius, ut ita dicam, *annihilationem* perpetuò molitur; jugi enim motu preſſuque attritus in minutiſſimas comminuitur moleculas, & ad exhalantia vaſa ita propulſus ſub inſenſilis perſpirationis formâ foràs amandatur: motus tamen ille idem *αἱματοποιησεὶ* plurimùm conducere jure meritò ſanè judicatur; ita ſimul una eademque opera ſanguinem conficit, deſtruit & eliminat: porrò quò majori velocitate devehitur ſanguis, eò citiùs reſolvitur; dum enim velociùs movetur, frequentiùs ad ſe mutuò & ad renitentes vaſorum parietes alliduntur ejus moleculæ, vividiùs & indè ſolida reagunt in fluida; hinc major attritus, promptior attenuatio, diviſio ſumma ac tandem reſolutio; dum autem hæc peraguntur, intactane tibi finxeris ſolida; ſors eadem utrumque premit; hinc ipſa abraduntur ſuâ quoque vice detrita: certè quidem auro, metallo omnium ſolidiſſimo, nudis etiam leniter ſed diù tractato digitis & terſo, detritæ aureæ atomi cuticulæ plicis incuneantur; quanto igitur faciliori negotio deteri debent & limari tenerrima corporis humani vaſa, dum aſſiduò & violenter in illis exercitatæ fluidorum moleculæ, vi validâ, nec interruptâ in eorum parietes impingunt & arietant; ideò quidem brevi collabaſceret humana machina, niſi tantum & tale reſtitueretur in humoribus & in ſolidis, quantum & quale per eorum motus abſumitur.

Nec ſola ea eſt ſolidorum abraſionis ratio; quemadmodùm enim ſanguinis deteruntur moleculæ, dùm ſibi mutuò vaſorumque alliduntur lateribus; ſic & ipſa quoque abraduntur ſolida. dùm ſeſe invicem propiùs attingunt, ſanguiniſque validiùs premunt moleculas; alternis enim vaſa ſuccutiuntur motibus, modò liquidis prementibus explicari ſinunt & tunc exiles ex quibus coaleſcunt fibræ, à ſe invicem diducuntur & à proprio removentur contactu; modò ſui juris facta, eo quo gaudent elatere in ſeſe ruunt invicem & contrahuntur; hinc fibrarum & vaſorum attritus; velocior autem fluidorum motus frequentiorem evincit vaſorum contractionem ſive reſtitutionem, ac proindè attritum; ex velociori igitur fluidorum motu, major deducenda ſolidorum abraſio: fluida porrò in fœtu longè ſegniùs moveri patebit ex dicendis.

I I I.

IISDEM circuli vitalis legibus ſubjacet tener embryo, quibus & ipſe adultus; contracto enim corde, & famulantibus arteriis ad extrema corporis ſanguineus provolvitur latex, venarum indè beneficio cordi iterùm committendus;

ſi tamen in fœtu eam exceperis partem, quæ ex iliacis in placentam derivatur; at quàm varium, toto vitæ ſtadio, velocitatis gradum ſortiatur ſanguis, ſolus verè novit phyſiologus; ſibi enim proprium ætas unaquæque ſibi vindicat; quin imò uno aut altero temporis momento vix idem deprehenditur; puerilibus annis frequentiſſima perſentitur cordis contractio, arteriarum pulſus rapidiſſimus ſimul & parvus percipitur; maxima enim eſt hâc ætate liquidorum movenda moles, hinc reſiſtentia non mediocris, corculo infantili frequentiùs contracto ſolummodò ſuperanda; verùm dùm fluxiles congeruntur anni, novum ac novum cordis & arteriarum fibris robur additur, ſolideſcit quæ laxa priùs erat, earum compages, ideòque motui propagando aptiores evadunt; hinc validiores enaſcuntur cordis contractiones & arteriarum pulſus, lentior quidem peragitur circulatio, ſed vehementior: eo pedetentim ordine procedit vitalis circulus donec ad ἀκμὴν pervenerit, ab annis 25 ad 40; viribus tunc temporis, quas ultrà ſperare nefas, pollent cor & arteriæ; cor proinde validiſſimè contrahitur, pleno gurgite ſanguinem in appenſas eructat arterias, vi ſummâ diſtenduntur expanſiles, & ſuâ quoque vice haud impari renixu reagunt; hinc vis vitæ & circulatio nunquam major, ſanguis enim hâc ætate miſſus ater erumpit, certiſſimum ſanè cordis & arteriarum roboris indicium.

Fugit tandem illa dies quâ nulla lætior & tanquam effuſis properat habenis ſenectus ærumnoſa: magis ac magis operoſum ſuccedit circulationis momentum; liquidis enim corde impulſis flecti indociles reluctantur arteriæ, cor frequentiùs quidem contrahitur ſed longè debiliùs; hinc durus & frequens in ſenibus arteriarum pulſus. Variam cordis & arteriarum excipit conditionem varius ſanguinis impetus; quò majori pollent elatere vaſculares fibræ, eò validiùs abſolvitur vitalis illa functio; jam nunc conversâ in fœtum utero matris adhucdùm hærentem mente etiam minùs attentâ, totam ejus molem pulpam tantùm non fluxilem exhibere nonne in propatulo eſt? Quis igitur in pulpoſis adeò vaſis elater? Quis proindè ſanguinis impetus?

I V.

TEPENTIBUS aquis circumvolvi fœtum in utero nec novum nec inauditum: quis igitur tam incautus remiſſiorem indè eſſe fibrarum elaterem, imò & ferè nullum inficias ibit? Invicta undequâque ſcatent argumenta, nec levis eſt momenti ſequens exemplum. Homo ſanus & vegetus tepido ad horas aliquot immiſſus balneo ferè totus ut plurimùm fatiſcit: quantò igitur potiori jure fœtus? elater in fœtu ferè nullus, languida proinde in ipſo circulatio. Nec tibi fucum faciat ſtupendum illud tam exiguæ ab ortu molis incrementum, imò maximum inde noſtræ huic ſententiæ momentum ſuperadditur; ſcaturit enim ex gemino fonte portentoſi iſtius incrementi ratio; hinc fœtus aptum nutritioni laticem duplici ad minimùm viâ excipit uberrimè, illinc ferè nullum, pro ratione minimi fluidorum motûs, ſui patitur diſpendium. Quid proindè mirum, quòd ex puncto phyſico in tantam citò excreſcat molem. Jamjam inclinantem ſuſpenſam, quæſo, detineas mentem; eſt enim undè liquidiùs eluceſcat hujus aſſerti ratio; *negatâ in fœtu inſpiratione, negatur & lotii & fœcum emiſſio*; habeas igitur Inſt.Med.Boerh.
pro novem menſium tùm fœcum, tùm urinæ ſummâ, eam quam ſtatim à partu emittit novus aëris hoſpes: reverâ quorſum urinæ fictitium in fœtu diverticulum; languida eſt circulatio, proinde & ipſa ſecretio: porrò ſecreta materies, remotis removendis, fluidorum motûs norma eſt haud infida; quis igitur perſpectâ parvâ admodùm fœtûs à partu emiſſâ urinæ copiâ in dicendo titubabit? quis pariter tot rerum momentis innixus languidum eſſe in fœtu fluidorum motum ac ferè nullum dubitabit aſſerere? Ne tamen nimis adhuc præceps eruatur concluſio; haud inſolitum motûs validioris effectum paucis perſtringamus; quò major eſt ſangui-

nis impetus, eò promptiùs & uberiùs extricantur ſales & olea ac proindè ſaturatior urina; aſt in fœtu blanda eſt, vix colorata, vix odora, vix tandem ſapida; ergò fluidis in fœtu altum ferè conceditur otium: feriatur & aliundè muſculorum motus, altera nec minor torpentis fluidi ratio: Cùm autem ſolidorum abraſio penè tota ſit in ratione motûs; quis jam dubitaverit longè minorem eſſe in fœtu, cæteris paribus, quàm in adulto ſolidarum partium abraſionem.

V.

ET certè rem paulò altiùs trutinanti, nunquam non eluceſcet veritas à nobis aſſerta; ſi enim fœtus ab incunabulis tanto ſui diſpendio foret obnoxius, vel nunquam adoleſceret embryo, vel ad annos ſaltem uteri blandum deſideraret hoſpitium; ne mireris ergò fœtum in utero jacentem vivere & creſcere legitimo quandantenùs immunem tributo: reverà ſi quid ipſi ſolvendum foret, illud ſanè pro ratione fluidorum motûs & craſeos: porrò in fœtu ſanguis diuturniores eundo nectit moras; ergò impetus languidior ac proindè ferè nulla ſolidorum abraſio; certò nunc ſuffragantem liceat accerſere ſanguinis craſim; nonne inſulſus dulciſſimum refert lactis recèns educti ſaporem? Salibus igitur nondum exaſperatur, ac proindè ad abradendum prorsùs eſt inhabilis: nec minor accedit ratio ab ipſiuſmet ſanguinis tenuitate, pulposâque vaſorum flexilitate; quid enim ad atterendum valet, preſſioni fluidum facillimè cedens, dum leniſſimo motu ſolidum ultra fidem flexile oſculatur & alluit? Quæ cuncta ſi conferantur cum adulto, quanta diſparitas, quàmque ſtupendum diſcrimen! Nonne enim in adultis hoc evincunt cyſtica bilis & urina? Prior acerrimum quid ſapiens, altera ſalibus & ſulphure fœta. At inſurget forsàn aliquis, lanuginoſo nexu ſibi invicem in fœtu cohærent elementa fibrarum; ergò facilè admodùm abradenda. Minimè quidem; attritus enim & abraſio reſiſtentiam ſupponunt, quæ quidem in fœtu ferè nulla eſt; hinc quemadmodùm ſæviente euro flexilis cedit arundo, nec avellitur; ſic abraſioni reluctatur ſumma in fœtu ſolidorum flexilitas; proindè in proclivi eſt deducere concluſionem.

Ergò minor, in fœtu quàm in adulto, partium ſolidarum abraſio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius-Franciſcus Grandclas, Staniſlaï Poloniarum Regis, Lotharingiæ & Barræ Ducis Conſiliarius & Medicus.	*M. Ludovicus-Alexander Gervaiſe.*	*M. Andreas-Joſephus Seron.*
M. Joannes-Franciſcus-Clemens Morand, Regiæ Societatis Lugdunenſis Socius.	*M. Ambroſius Hoſty, Legationis Anglicæ Medicus ordinarius.*	*M. Thomas-Renatus Gaſnier.*
M. Martinus Nouguez.	*M. Franciſcus Thiery.*	*M. Guillelmus de Magny.*

Proponebat Pariſiis SIMON-ANTONIUS BRINGAUD, Pontæſianus, Rothomagenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.